

ved at bruge BOLD imod et græst Ord, som staar i den hellige Skrift! At Staten, om end kun raadgivende, skal kunne træde op i saadanne Spørgsmaal, det er dette, jeg ikke kan forstaa skulde være berettiget. Og gaa vi nu fra det Grammatiske og Lexikalske til andre Videnskaber, saa komme vi f. Ex. til de exakte Videnskaber. Skulde ogsaa her Staten blande sig i dette Forhold? Hvad Physiken angaar, hvor der jo ogsaa har været Strid imellem Videnskabsmændene, har Regjeringen nogensinde blandet sig dert, enten raadgivende eller befalende? Jeg veed overhovedet ikke noget Sted, hvor nogen Autoritet eller Regjeringen har blandet sig i saadanne videnskabelige Stridigheder; jeg erindrer det ikke; ja jeg har vel set, at Carl den Anden engang har indblandet sig i et saadant Forhold, men det var for Spøg, ellers har jeg ikke set det. Jeg opponerer ingenlunde, fordi jeg er imod Frihed med Hensyn til Rettskrivningen, tværtimod; jeg ønsker Frihed i den Henseende som i enhver anden og mindst af Alt Indblanding af Regjeringen; jeg ønsker ingen Indblanding af nogen selvvalgt Autoritet, enten den saa er i Stockholm eller Kjøbenhavn, men jeg ønsker endnu mindre, at det skal være en virkelig Autoritet, at det var virkelig store Digtere og Videnskabsmænd, der traadte sammen, og allermindst at det skal være Regjeringen, der blander sig dert og siger Noget; nei, jeg ønsker ren Frihed for Alle, og det vilde være mig kjært, om den saa overordentlig rolige Forslagsstiller, som mente, jeg var saa urolig, havde været rolig nok til at stille Forespørgselen paa den Maade, om Ministeren ikke fandt det rettest at tage først det skadelige — kan jeg gjerne sige — Reskript af 1865 tilbage og dernæst ogsaa lade det gaa bort, som kom — jeg tror det var — den 9de August iaar, og saa at lade Sagen være overgivet til Litteraturen og den frie Udvikling.

Kofod: Det er aldeles vist, at ligesom det ærede Medlem erklærede sig enig med mig i Meget, saaledes kan jeg paa ganske saa personlige Udtalelser nær — Udtalelser, vedrørende min Person og personlige Forhold — være enig med ham i at ønske, hvad han

ønsker, nemlig fuldstændig Frihed. Her synes at være Misforstaaelse paa Misforstaaelse; vi ere blevne uenige af bare Enighed. Jeg har ikke turdet — det forstikker jeg — her i Thinget stille en Forespørgsel, saaledes som det ærede Medlem antydede, der bløft og bart gik ud paa at faae det Bræstrup-Nosenørn-Teilmannske Cirkulære sat ud af Verden; men min Mening er det, at der bør finde en fuldstændig videnskabelig Frihed Sted. Jeg kunde tænke mig, at der fra Ministeriets Side var Betænkkelighed derved, og at en Biskop atter, som i 1865, kom og beklagede sig over, at man ikke paa det og det Seminarium osv. skrev efter hans Hoved, og at det hele Ministerium eller den bedste Del deraf derpaa satte sig i Bevægelse for at faae denne Sag ordnet paany. Derfor holdt jeg mig til Forespørgselen praktisk, idet jeg har haft den Tanke, at vi ogsaa paa dette Omraade skulle nyde den Frihed i Retning af videnskabelig Udvikling i Rettskrivningsagen, som Cirkulæret for lærde Stoler hjemler. Det er alene af Nøisomhed, at jeg er kommen til at stille Forespørgselen saaledes, det er Ængstelse for, at jeg ikke skulde finde Medhold her i Thinget med Hensyn til Rettskrivningsfrihed, der har gjort, at jeg ikke har vovet at fremkomme med den i en anden Form. Jeg har frygtet mit urolige Raboiskab; thi det kan ikke opmuntre mig meget naar man ikke maa tale ud fra Hjertet her i Salen. Det er en ren Misforstaaelse, hvis Røgen tror, at jeg her har villet tale Ufrihedens og Indskrænkningens Sag, men jeg maatte nøies med det Lidet, jeg kunde vente at faae. — At jeg kom til at hentyde til Rettskrivningsforholdet i Frankrig og England, men ikke medtog hele Englands og Frankrigs Litteraturhistorie, tror jeg dog ikke skal kunne virke saa overordentlig nedsettende paa min historiske Kundskab, og naar jeg ikke sagde, at D var et semitisk Bogstav, tror jeg dog, man vil indrømme, at vi have faaet det i Sproget ved Efterligning af det romanske Sprog. Man vil dog indrømme, at dette Bogstav er brugt paa den Maade, jeg har betegnet, og derfor har vel ogsaa Rettskrivningsmødet i Stockholm affaast det. Jeg kan ikke Andet end paa Modersmaalets Begne talle det